

JUTRANJE NOVOSTI

NARODNO RADIKALNI DNEVNIK

Čitaja vsak dan zjutraj, izvemši pondeljke.
Mesečna naročnina:
v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 20.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/L — Telefon št. 213
Brzojavni naslov: „Novosti-Ljubljana“.
Upravništvo: Marjini trg št. 8. — Telefon št. 44.

Oglasi po tarifu. Sprejemajo se le do 15. ure.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem čeku uradu št. 13.238.

Poglavje o demagogiji

Načeli smo ga, ker nas je v to primoralo glavno glasilo slovenskih mladikov v včerajšnjim uvodnikom. Z »Jutrom« se iz načelnih razlogov ne mara mo spuščati v polemike, ker so demokraciji za vsako resno diskusijo itak (dostopni. Toda omenjeni uvodnik je opisan tako kontradiktorno, da se človeku dozdeva, kakor da je terorizem na pohodu in demokracija na mrtvaški postelji. In kar je najznačilnejše: terorizem od spodaj navzgor... Ta moment je zadostoval, da se ustavljamo ob duševnem proizvodu Jutrove dežele.

Demagogija je dvojne vrste. Če jo uganja g. Radić, mu to ni zameriti, ker on pač brez demagogije ne more voditi svoje politike. Klerikalci so grizli zadnja leta grenko skorjico opozicije, zato jim je sčasoma zlezla demagogija v kosti. Vse drugače pa je, če zalahajo osla demagogije baš tisti demokrati, ki so še nedavno kričali z državnega voza proti »destruktivnim« elementom.

Odkar je s sestavo homogene radikalne vlade spaval sleherni up naših mladikov na »boljše čase« po vodi, so kar iz sebe. Sedaj se jim silno smilijo javni nameščenci. Ne preostaja jim nič drugega, nego grupirati se v eno bojno fronto z uradništvom ter ga podpomoci da v merjenju moči ne podleže...

Demokrati so imeli, skoro nepretrgoma, v zadnjih letih finančno ministristvo v svojih rokah. Poleg tega so se senčili v resortu za socialno politiko, skratka: bili so na glasu kot specialisti za »činovniško pitanje«. Uradništvo so krtakomalo proglasili za domeno »svojega partizanstva, ali niti najmanj se niso pobrigali za definitivno rešitev uradniškega vprašanja. Lahko je sestavljati zakonski projekt, »radi lepšega« zbirati podatke ter pri tem pomisliti, kako bi se dala zadeva že glede finančne plati zavirati, dokler... Tako so delali demokrati. Zaman je vse kričanje proti »velesrbski radikaliji«, kajti dejanja govore tako neizprosno, da jih ne prekrili nobena fraza. Da je bilo med demokrati ministri, zlasti pri g. dr. Kumanudiju, le malo več dobre volje, bi bil prav lahko našel vire, iz katerih bi se zamašila budžetna vrzel, v kolikor bi nastala po udovoljitvi zahtev javnih uslužbencev. A to se ni zgodilo.

Danes, ko je homogena radikalna vlada postavila uradniški zakon kot prvo točko delovnega programa nove skupščine, rohnijo demokratske veličine (od včeraj) proti vladi in ji napovedujejo celo »borbo«. Če je demokratom, kakor pravi »Jutro«, res na tem leželo, da se uradništvu pomore, bi morali — dati kot »državotvorni« opozicionarci — mirovati vsaj dotle, da nova večina reši to nujno vprašanje. Do tega jim očividno ni, zato skušajo sedaj z najpoglednejšo, a silno zvito demagoško taktiko pridobiti javnega nameščenca za nepremišljena dejanja.

Javni nameščenci naj v lastnem interesu ne gredo »demokratskim« nasilnikom na lim. Narodno radikalna stranka bo ves parlamentarni program, z uradniškim zakonom kot prvo točko, rešila povoljno, znala bo pa primerno nagraditi »državotvorni« defetizem užaljenih partizanov, ki danes trgujejo z lačnimi želodci in podobnim blagom.

Naši odnošaji z Grško.

Atene, 3. maja. (Z) Grški kralj Jurij je včeraj sprejel v svečani avdijenci pooblaščenega ministra kraljevine SHS g. Balugdžića, ki mu je izročil svoja poverljiva pisma. Po tem sprejemu, je zaprosila grška vlada g. Balugdžića, da izjavi vladi kraljevine SHS njeno hvaležnost, ker je le-ta prva priznala grškega kralja Jurija.

Proces proti Kaljeviću.

Beograd, 3. maja. (Z) Včeraj je prvostopno sodišče potrdilo sklep gradskega sodišča, s katerim se je ukrenil zapor komunista Milana Kaljevića, tajnika Centralnega Sindikalnega Radniškega Saveza in urednika komunističnega lista »Radnik«, ki je predzadnje udeležbo na nekem shodu javno pozival delavce, da vržejo današnji režim. Po celtem je upati, da se bo vršila razprava proti Kaljeviću čez nekaj dni. Obtožen je, da je kršil prvi člen zakona o zaščiti države; ta pregrešek se kaznuje s smrtjo ali 20-letno ječo.

Važna seja ministrskega sveta.

Vlada hoče rešiti najnujnejša vprašanja. — Nov načrt uradniškega zakona. — Naša cona v Solunu: Grška sprejela predloge naše vlade. — Odobreni krediti.

Beograd, 3. maja. (B) Na včerajšnji seji ministrskega sveta so bili prisotni vsi ministri razen vojnega ministra. Razgovor se je vršil največ o programu vladnega dela, ki bo sprejet v vladino deklaracijo. Ugotovila se je potreba, da ta vlada dokonča vse posle, ki so na dnevnem redu in da predloži skupščini vse zakone, ki so doselej izdelani ali pa v izdelovanju.

Ti zakoni se morajo predložiti v sledečem vrstnem redu: uradniški zakon, zakon o ustroju vojske, invalidski zakon, proračunski zakon, zakon o zemljoradniškem kreditu, zakon o zavarovanju živine in o zavarovanju zoper vremenske neizdatke, zakon o izenačenju davkov, zakon o tisku, zakon o zborovanju in združevanju, zakon o društvih, agrarni zakon za Dalmacijo, zakon o razlastitvi in kolonizaciji dobrovoљcev in zemljoradnikov brez zemlje, zakon o šumah, zakon o gradbi in vzdrževanju cest, zakon o centralni upravi. Deklaracija s tem delovnim programom se bo prečitala v skupščini, potem ko bo nje konstituiranje dokončano.

G. Marko Triljković je predložil nov načrt uradniškega zakona, ki se je razdelil vsem ministrom, da ga v teku petih dni prouče in dajo svoje pripombe na ministrski seji, ki bo posvećena predvsem temu vprašanju. Po mnenju vlade bi se ta obširni delovni program imel izvesti, ako mogoče, v treh mesecih. Skupščina bi delala neprestano do skupščinskih počitnic, ki se začnejo koncem avgusta ali začetkom septembra.

G. Ninčić je poročal o stanju pogajanj z Grčijo glede vprašanja svobodne cone v Solunu. Po tem poročilu je grška vlada sprejela z majhnimi spremembami predlog naše vlade. Naša vlada je sinoči pristala na te spremembe in pooblastila našega poslanika v Atenah g. Balugdžića, da takoj obvesti o tem grškega ministra zunanjih del, Aleksandrisa in da stvar uredi z njim končnoveljavno prej, nego odide gosp. Aleksandris v Lausanne. Po tej konvenciji bodo carinili v svobodni coni blago, ki bo prihajalo za našo državo, naši cariniki, ki bodo uniformirani. Ro-

ba se bo utovorila takoj v vagon in poslala v našo državo brez kakršnegakoli nadziranja od strani grških oblasti.

Na sinočni ministrski seji se je govorilo tudi o volitvi skupščinskega predsedništva. Povdarjalo se je stališče, da morajo dobiti radikali mesto predsednika in prvega podpredsednika, drugo podpredsedniško mesto pa demokrati, a ako oni ne bi na to pristali, skupina dr. Korošca, ki je po vrsti za demokrati najmočnejša.

Beograd, 3. maja. (Z) Na sinočni vladni seji je bilo odobreno nekoliko večjih in manjših kreditov. Tako n. pr. je bilo odobreno ministrstvu saobraćaja, da lahko vzame na posodo iz 7% investicijskega posojila (proti naknadnemu obračunu iz kreditov predvidenih v novem proračunu, kadar bo ta odobren) in sicer 30 milijonov dinarjev. Ta vsota se mora uporabiti za plačilo za izdelavo in popravilo vagonov in lokomotiv raznim češkim, avstrijskim in madžarskim tvornicam. Dalje mu je bil odobren kredit v znesku od 10 in pol milij dinarjev za plačilo prevoznih stroškov za material, dobavljen iz Nemčije na račun reparacij. Pod istim pogojem se je odobrilo ministrstvu javnih del iz dolarskega posojila kredit v znesku 73 milj. dinarjev za zgradbo cest v Srbiji. Za razne posle v kruševackem okrožju je odobreno 1 milijon dinarjev, za rekonstrukcijo porušanih železnih mostov v Srbiji 5 milijonov in 2 milijona za transportne stroške za material za mostove iz Nemčije, 1 in pol milijona dinarjev za dovršitev del na zgradbi narodne skupščine in končno za posebna dela na potniškem in železniškem mostu na Savi pri Šabcu 3 milijone Din.

Beograd, 3. maja. (Z) Na sinočni seji vlade je bil izvoljen poseben komite ministrov, ki bo redigiral vladno deklaracijo. Izvoljeni so gg.: Ljuba Jovanović, Laza Marković, Momčilo Ninčić, Velizar Janković in Milan Stojadinović. Deklaracija, ki jo bo redigiral ta komite, bo prečitana na prihodnji seji skupščine. V njej se bo povdarjala delikatna situacija vlade in naglašala potreba, da skupščina razume nujnost zakonov, ki se nahajajo v vladinem programu.

Radikalna stranka in Radić.

Beograd, 3. maja. (Z) Današnja »Tribuna« prinaša sledečo izjavo ministra pravde g. dr. Laze Markovića: Današnji kabinet sestoji iz istih članov, ki so predstavljali prejšnji kabinet g. Pašića. Izostali so samo oni bivši ministri, ki niso bili izvoljeni za narodne poslance. Obžalujemo, da naša kolega gg. Supilo in Zupanić nista bila izvoljena, vsled česar je nanese slučaj tako, da sedaj v kabinetu ni nobenega Hrvata in Slovenca. Moram opomniti, da stoji naša stranka na stališču jedinstva in vsled tega ni njena naloga, da sestavi vlado po plemenskem obilježju.

Dalje je izjavil, da med radikalno stranko in stranko Radićevu ne obstoja nikak sporazum, niti ustnen niti pismen. Na prošnjo Radićeve stranke, da bi njuna predstavnik bila sprejeta od predstavnikov radikalne stranke, je prišlo do obiska dr. Mačka in dr. Krnjevi-

ća v Beogradu. Istotako na prošnjo Radića sta odšla dva radikalna ministra v Zagreb, da slišita mnenje in zahteve Radićeve skupine. Radić ni izrazil svojega mnenja glede državne ureditve, temveč je pismeno obrazložil, kakšni predhodni pogoji bi se morali izpolniti, da on končno odredi svoje držanje. Ti pogoji so bili od radikalne stranke takoj odklonjeni.

Beograd, 3. maja. (Z) »Politika« poroča: Radić je zelo zadovoljen vsled sestave nove vlade in je izjavil, da se nadeja, da se bodo pogajanja z radikali uspešno končala. V zagrebških krogih se govori, da odpotujeja danes zvečer v Beograd dva Radićeva delegata, ki bosta nadaljevala pogajanja z radikali. Ta vest se v zagrebških krogih različno komentira, ter veruje, da bo prišlo do nadaljevanja pogajanj med obema strankama.

NOVA HRVAŠKA STRANKA.

Zagreb, 3. maja. (Z) Včeraj je izšla 1. številka »Hrvatske«, organa Starčevićeve hrvatske stranke Prava. Izdajatelj in upravitelj je dr. M. Košutić, odgovorni urednik pa dr. Mate Mintas. Kakor je znano, sta bila oba izključena iz frankovske stranke in sicer ravno iz razlogov, da nameravata izdajati poseben list. Sedaj je ta list izšel kot dnevnik. V prvi številki pravi, da bo propagiral skladno delovanje vseh hrvatskih narodnih političnih strank in sodelovanje vseh poštenih Hrvatov za občo hrvatsko narodno stvar in dobrobit. Pridržuje pa si pravico svobodne kritike. Gre očividno za ustanavljanje nove stranke, ki bo naperjena proti frankovski politiki, katero zastopa frankovski organ »Prava«.

Ali ste že obnovili naročnino za »Jutranje Novosti«?

Narodna skupščina.

Brezuspešna demokratska obstrukcija. — Otroške metode demokratov. — Izvolitev članov verifikacijskega odbora.

Beograd, 3. maja. (Z) Danes ob 10. uri 20 min. se je začela druga seja narodne skupščine, na kateri so takoj po otvoritvi zagnali demokrati velik krik. Po čitanju zapisnika je prošil za besedo g. Voja Lajić, zemljoradnik, ki izraža obžalovanje, da ni v zapisnik sprejeto dejstvo, da je on na poslednji seji prošil za besedo. V demokratskih in zemljoradniških krogih nastane velik hrup, predsednik dr. Peleš pa objasnjuje, da g. Lajić ni mogel dobiti besede, ker bi to bilo proti poslovniku. Nato nastane velik hrušč. Demokrati narodni poslanec g. Pećić prošil za besedo, predsednik dr. Peleš pa to prošnjo zavrne. Vsled tega pride ponovno do nemirov. Nato je čital g. Voja Janjić ukaz o razreševanju bivšega ministrstva in o sestavi novega kabineta.

Predsednik nato odredi, da se preide k glasovanju za volitve v verifikacijski odbor. V velikem hrušču je vzel poslanec demokratske stranke g. Čičović skrinjico za glasovanje in z njo pobegnil v klub demokratskih poslancev. Pri radikalih je nastal velik nemir ter je prišlo do hudega spora med ministrom Uzunovićem in narodnimi poslanci Pribećevićem, Lukinićem in Pećićem. Začasni predsednik dr. Peleš je prekinil sejo za 10 minut.

Med velikim krikom se ponovno odprla seja čez 10 minut ter čita predsednik kandidatne liste vseh strank za verifikacijski odbor. Prisotnih je bilo 232 poslancev. Za radikale je glasovalo 128, vsled česar so dobili 11 članov v verifikacijskem odboru, demokrati so dobili 52 glasov in 5 članov v odboru, klerikalci so dobili 22 glasov in torej 2 člana v odboru, muslimani 21 glasov in 2 člana, zemljoradniki 9 glasov in 1 člana.

Vsega je izvoljenih 21 članov v verifikacijski odbor.

Za tem je objavil dr. Peleš, da se sestane verifikacijski odbor ob 4. uri popoldne in da bo mogel pri njem dobiti ves material, potreben za delo. V velikem hruču dr. Peleš ostro protestira proti postopku g. Čičovića in pravi, da bo na prihodnji seji izrekel kazen.

Prihodnja seja bo pa sklicana takoj, ko verifikacijski odbor dokonča svoje delo. Seja se je zaključila ob 11. uri. Na tej seji so bili skoro vsi radikalni ministri in poslanci vseh strank. Poslanec skupine dr. Spaho in dr. Korošca so podpirali z mirnim vedenjem vlado.

DELOVANJE VERIFIKACIJSKEGA ODBORA.

Beograd, 3. maja. (B) Danes je verifikacijski odbor izvolil za predsednika g. Marka Gjurišića. Odbor začne jutri z delom in dovrši še do srede svoj posel, ker ni več nego 70 pritožb, katere je treba rešiti. Najzanimivejši slučaji odborov bodo volitve v virovitički in požeški županiji. Tam nista bila izvoljena demokrat g. Ribar in radikal Čeda Kostić. Obema je manjkalo le nekaj glasov do količnika. V tem vprašanju je obstojala namera, da v verifikacijskem odboru radikali podpirajo g. Ribara, a demokrati g. Kostića, da se njihovi mandati potrdijo in verificirajo, ker v nekaterih ozihrh ni bilo izvršeno štetje, toda radi napetega razmerja med demokratimi in radikali ni mnogo upanja, da bi se to vprašanje povoljno rešilo. Razen tega se morajo tudi volitve v raško-zvečanskem okrožju razveljaviti, ali pa sankcionirati. Od sklepa verifikacijskega odbora je odvisno, dali pride v skupščino g. Sušić, odvetnik in 1 odposlanec džemijeta.

Jugoslovensko-italijanska konferenca v Ljubljani.

Beograd, 3. maja. (B) V zmislu sanmargerithskega dogovora, sklenjenega med našo državo in Italijo, se bodo sestali sredi t. m. delegati naše kraljevine in Italije v Ljubljani radi likvidacije obdavčenja v dobi od novembra 1918 do konca proračunskega leta 1922. In sicer v namenu, da se pre-

preči dvojno obdavčenje državljanov na ozemlju med Italijo in našo kraljevino. Minister zunanjih del je že imenoval svoje delegate in izvedence. V zvezi s tem se bo obrnila naša vlada do italijanske s prošnjo, da tudi ona odredi svoje delegate, da bi se pogajanja mogla takoj začeti.

Nemški reparacijski predlogi nesprejemljivi.

Pariz, 3. maja. (D) Novi nemški predlogi so bili izročeni vladi včeraj popoldne ob 4. Večerni listi enoglasno trdijo, da francoska in belgijska vlada ne moreta sprejeti v diskusijo vsebine nemške note. Obe vladi hočeta vztrajati pri svojih dosedanjih zahtevah. — Ugleden državnik je izjavil novinarjem, da bi sprejem nemške note v diskusijo pomenil moralno kapitulacijo Francije, česar pa nečeta ne francoska vlada in še manj francoski narod, ki je žrtvoval za pravico več nego vsi ostali zavez-niki.

Pariz, 3. maja. (Agence Havas.) Po sklepu ministrskega sveta se bo Poincare z belgijsko vlado dogovoril o tem, v kakem zmislu odgovori na nemško noto.

Bruselj, 3. maja. (Agence Havas.) Ministrski svet je soglasno odklonil nemške predloge z ozirom na staviene pogoje, na pomanjkanje garancij in zato, ker je ponujena vsota premajhna.

BOLGARSKE REPARACIJE.

Pariz, 3. maja. (Agence Havas.) Reparacijska komisija je odobrila dne 21. marca 1923 podpisani protokol, s katerim se določa izplačevanje reparacijskih obveznosti Bolgarske s pridržkom, da bo treba glede posameznosti še posebnih dogovorov.

ATENTAT NA PETROLEJSKEGA KRALJA.

London, 3. maja. (Agence Havas.) »Daily Mail« poroča iz New Yorka: Neki umobolnik je skušal Jona Rockefellerja umoriti. Ta poskus pa se je ponesrečil.

Današnje prireditve.

V Ljubljani:

Drama: Premiera Shakespearejeve komedije »Kar hočete«. Izv.
Opera: »Janko in Metka«. Red E.
Kino Matica: »Krvnik in grofica«.
Kino Ideal: »Doživljaji Robinsona Crusoe«. II. del.
Kino Tivoli: »Paraonova žena«.

V Mariboru:

Narodno gledališče: Zaprt.
Nočna lekarniška služba v Ljubljani:
Tekoči teden: Lekarna Piccoli na Dunajski cesti in Bakarić na Karlovski cesti.

Historijat nemških predlogov.

(Od našega stalnega pariškega dopisnika.)

Dr. A. P. Pariz, 30. aprila.

V odsotnosti šefa vlade nam je bilo včeraj na Quai d'Orsay-u sporočeno, da politični in diplomatični položaj, v kolikor zadeva reparacijsko vprašanje, ni izpremenjen. O dogodkih na sirske meji ter o pogajanjih v Lausanni se je v merodajnih krogih trdilo z gotovostjo, da je treba počakati na razvoj dogodkov, ki pa v tem trenutku ne dajejo povoda k pesimističnemu presojanju.

Izročitev nemških predlogov, ki se splošno pričakuje v sredo, tvori za vso javnost dogodek, ki se od slučaja do slučaja pojavi kot vidno znamenje nove zgodovinske epohe. Glavna težkoba je čisto separatno vprašanje oblike. Tako — in ne drugače — je smatrati tedni dni trajajočo borbo med državni in inspiriranim časopisjem obeh velesil, saj se suče vsa polemika le okoli vprašanja, v katerem razdobju naj si stoji pričetek pogajanj in evakuacija Poruhirja.

Kakor znano, je bil uvod k sedanemu razvoju vsega problema podan že v Bruslju, ko sta se G. Poincaré in g. Theunis izrazila o možnosti novih pogajanj. Nemčija je izjavila kvitrala in je — seveda na tihem — pričela izdelovati nove predloge, ki se pa niso krili z Bergmannovim projektom na pariški konferenci. Drugi in najvažnejši mejnik je bilo po g. Poincaré-ju odobranje londonsko potovanje g. Louchurja. V ozki zvezi s tem potovanjem je bil velik govor lorda Curzona, ki so ga v Nemčiji dejansko smatrali kot intervencijo in ki je dal povod za javno izjavo, namenjeno novim predlogom.

Po francoskem mišljenju, katerega istinitost sem si dal na dobro poučenem mestu potrditi, se borita sedaj v Nemčiji dve tendenci za prvenstvo. Nacionalistom ne gre za sporazum, ker bi bili po njihovem mišljenju predpogoji za sporazum zaenkrat še neugodni. Ako se kljub temu ne bi zoperstavili kakšni direktni ponudbi, se je to zgodilo iz ozi-

rov na Anglijo. Odkar je bilo Poruhirje zasedeno, sta morali nemška industrija in velefinanca iz razumljivih razlogov upoštevati angleške želje. V kulorijah francoske zbornice, ki so kljub parlamentarnim počitnicam zelo živahno obiskani, je bila postavljena paralela med nemško ponudbo glede premirja v l. 1917, ki je nemški generalni štab samo radi tega ni potlačil, ker je imela služiti enakim ciljem.

Toda v Franciji se priznava, da je število onih nemških politikov, ki ponujajo — opirajoč se na želje in zahteve širokih mas — odkritosrčno bazo za sporazum. Potemtakem bi tvorila ponudba, ki jo bodo imeli v sredo zvečer zavezniki že v rokah, nekaj kompromisa. Nemški nacionalisti in z njimi zvezana industrija (z nekaterimi redkimi izjemami) so zainteresirani na kolikor mogoče nedoločni obliki, po zgledu z l. 1917, medtem pa hočejo demokratični krogi napovedati zelo visoko reparacijsko vsoto, ki bi na francoske mase uplivala in izsilila pogajanja. Dobesedno se v Parizu citira izrek znamenitega nemškega politika, češ, »da Nemčija in Francija ne smeta pred svetom igrati komedije, v kateri hočeta radi ene same številke, čisto kramarsko, pognati Evropo v novo vojno. Nemčija je pripravljena na pogajanja, še preden bo evakuirano Poruhirje. G. Poincaré se je odpovedal nameri, ustvariti v industrijski coni položaj, kakršen je bil 11. januarja. Preostane vprašanje pasivnega odpora: Protislovje tudi tu ni toliko, kakor bi se moglo, sodeč po pisavi listov, misliti, ali v zgodovini se ni zgodilo samo enkrat, da so se orjaki spodtikali ob nihkah...«

(Dopis našega pariškega korespondenta prinašamo kljub razumljivi zakaslosti, ker tvori pregledno izpolnitvev objavljenih nemških predlogov. Uredn.)

Reakcija v Romuniji.

V Romuniji vladajo nezdrave razmere. Odkar je Bratianova vlada izsilila od parlamenta, opirajoč se na »slabost« večino, spremenjeno ustavo, je vse narobe. Nezadovoljstvo z nasilnim režimom raste od dne do dne, in najznačilnejši dokaz, da to nezadovoljstvo ne podpirajo defetistični elementi, je dejstvo, da je zajadrala v malkontentske vode malodane vsa Sedmograška. Kdor ve, kako so bili sedmograški Romuni že pod madžarskim režimom navdušeni za združitev z »materjo Romunijo«, mu bo sedanje stališče tega patriotskega elementa docela nerazumljivo. Dr. Isopescu-Grecul, Oncul, prof. Jorga, Vajda-Voivoda itd. so bili nekoč iredentisti z dušo in telesom, danes pa vodijo — vsaj duhovno, če že ne v aktivnem smislu — ves odpor proti režimu. Pravijo, da je Jonel Bratianu vzel mesto romunskega ministrskega predsednika 60 let v zakup. Tako si je tolmačiti nezaupevanje ljudstva, ki ga je bil Averescu po preobratu vodil že po potih demokracije.

Te dni je izbruhnila po vsej Romuniji stavka državnih in komunalnih uradnikov. Uradništvo je seglo po tem skrajnem sredstvu ne morda iz političnih razlogov, marveč vsled strašne bede. Priznati moramo, da naše administrativne razmere niso baš najboljše, ali če jih primerjamo s stanjem v Romuniji, najdemo ogromno razliko. Vlada se je — kakor poročajo razne agencije — oprijela represalij, da vduši stavko gladujočega uradništva. Pokazalo se bo, da je Bratianova vlada na krivl poti. Z nasiljem se države ne urejajo, a Romuniji,

ki ji želimo najlepšega razvoja, take metode — žal — ne morejo koristiti.

Reakcija v Romuniji je za našo krajevino tudi iz zunanje — političnih razlogov velikega pomena. Ona v bistvu desavira srednjo — evropsko sanacijsko politiko, kakor jo je projektiral v okvirju Male antante dr. Beneš. V smereh, ki jih je določil odlični češki državnik, se je gibala pod spretnim vodstvom našega zunanjega ministra dr. Ninčiča tudi politika naše države.

Življenska energija Male antante je zapopadana v demokratično usmerjeni konsolidaciji včlanjenih držav. Dasiravno imamo mi svojo notranjo krizo, se vendar ne da primerjati z onim, kar se dogaja v Romuniji. Mala antanta bi mogla postati velevažen faktor, pravi instrument miru in reda v Srednji Evropi, da ne bi pretresali Romunije tako usodni notranji krči in težave. Dokler je bil Averescu na krmilu, je bilo nekaj izgleda v boljšo bodočnost naše zaveznice. Danes se to ne more trdit. V interesu miru, ki ga potrebujemo baš na Balkanu v tako izdatni meri, bi bilo želeli, da merodajni krogi v Bukarešti izpregledajo še v pravem trenutku. Liberalna stranka, ki je — o tem ni diskusije! — dejansko v manjšini, bi storila Romuniji veliko, da ne rečemo patriotsko uslugo, če bi odnehala od politike »moč ne roke«. Po svetovni vojni so te vrste režimi nevarna igra, zlasti pa v slučajih, kjer se narod ne strinja z vladnimi metodami. Notranji mir v Romuniji je potreben Mali antanti in splošnemu miru v Centralni Evropi in na Balkanu.

no. V njegovem srcu zaplami stara ljubezen. Tatjana ga tudi še ljubi kot nekdaj, toda hoče zvesta ostati svojemu soprogu. Onjein mora potri in nesrečen oddot.

Priljubljeno opero »Evgen Onjein« so letos prvič peli v ljubljanski operi slični s popolnoma na novo zasadenimi vlogami. O predstavi poročamo natančneje po repriži.

Gostovanje operne pevke g. Marie Ivanove Pospisil v Ljubljani. — V soboto, dne 5. t. m. gostuje v naslovni vlogi opere »Carmen« g. Maria Ivanova Pospisil, prva altistka Zagrebske opere, ki slovi kot izvrstna pevka in igralka. Poleg grofice v »Pikovki dami«, Amneris v »Aidi«, čarovnice v »Rusalki« itd. spada med njene najboljše vloge Carmen. Predstava se vrši izven abonmanov.

— Št. 29. »Gledališkega lista«, prinaša poleg repertoarja opere in drame zanimivo »Razno« ter kot umetniško prilogo sliko g. Al. Drenovca, člana drame.

— Nagrade bolgarskim leposlovcom. Prosvetno ministrstvo v Sofiji je razdelilo med bolgarske književnike sledeče nagrade za najboljša izvirna dela v pretečenem letu. Nagrado 10 tisoč levov je dobil pisatelj Nikolaj Rainov za roman »Bilo je nekdaj...«. Nagrada 5 tisoč levov je bila kazana pisatelju Konstantinu Mutafovu za delo »Omortag Chana«. Pisatelj Stojanov in Stamafov sta dobila po 3 tisoč levov, pisatelj Nemirov pa 2 tisoč levov.

Zahtevajte v vseh javnih lokalih
JUTRANJE NOVOSTI

Nemški predlog.

Z nestrpnostjo pričakovani nemški predlog je predan zaveznikiškim vladam: Nemčija ponuja 30 milijard zlatih mark kot maksimum svoje plačilne možnosti in je pripravljena započeti pogajanja glede jamstva. Besedilo nemškega predloga nam še ni znano in iz brzojavnih vesti se ne da natančno razbrati v koliko bi mogel tvoriti podlago za nadaljnja pogajanja.

Kar se tiče konkretne številke 30 milijard, je Francozi gotovo ne bodo sprejeli. To številko je že o božiču ponujal takozvani dr. Bergmannov predlog, ki ga pa sploh niso objavili, niti v pretres vzeli, ker so ga Francozi, takoj, ko so zvedeli za višino vsote, zavrnili. Da so kljub temu Nemci še enkrat ponovili isto višino vsote, je precejšnja drznost, na katero mora slediti negativni francoski odgovor. Francija dobi namreč po razdelitvenem ključu 52 odstotkov, torej nekako polovico reparacijskega plačila. Tako bi ji ostalo od 30 milijard le nekaj nad 15 milijard, vsota s katero se Francija nikakor ne more zadovoljiti, ker rabi okoli 26 milijard za popravilo škode na severu.

Svetla točka pri celi stvari je pa ta, da se bo dalo na podlagi te ponudbe dalje govoriti vključ eventuelni francoski

odklonitvi. Gre samo za iskrenost Nemcev. Ako hočejo res poštenim potom likvidirati to za celo Evropo tako nesrečno vprašanje, potem se bo gotovo našel način izhoda. Dosedaj je pri vseh pogovorih in pogajanjih z zavezniki manjkala nemška lojalnost in če je bil včerajšnji nemški predlog stavljen v drugem duhu, se bo našel nazadnje vendarle izhod.

Kakšen bo sedaj francosko - belgijski odgovor? Noben načrt zanj ni natančno znan, čeravno trajajo pogovori med obema deželama že štiri tedne. Enega ne smemo izgubiti iz vida, glavna težava nasprotja med Nemčijo in zavezniki ni toliko višina vsote kot način garancij plačevanja in izpraznitve ruhrskega ozemlja. Da se garantira plačevanje, bo treba mednarodnega posojila. Druga izhoda ni. Kako bi se pa dalo to posojilo plasirati, o tem se že dolgo razpravlja, a rešitev tega problema bo silno komplicirana in težavna. Ko bo posojilo garantirano in plasirano in bo vsota, ki jo bo odvrlo, uporabljena za reparacije, tedaj šele bo možno misliti na izpraznitev ruhrskega ozemlja in zavezniki bodo mogli polagoma odpoklicati svoje čete.

Dr. Pavel V. Brežnik.

Angleška sodba o Bolgarski.

Danes je g. Stambolijski brezdvomno gospodar situacije v svoji deželi. Vest, da je zemljoradniška stranka odnesla o priliki zadnjih volitev v narodno sobranje tako sijajno zmago, ni iznenadila samo v političnih krogih Srednje Evrope, marveč tudi izven kontinenta. Te dni se je bavil angleški list »Times« z notranjim položajem v Bolgarski. Kakor znano, ne izreče ta list zlepa kako dobro mnenje o tem, kar se dogaja v tej ali oni evropski, zlasti še nasledstveni državi, ali to, kar misli članek avtoritativnega angleškega lista, je pač tako značilno in verodostojno, da tudi najoglednejši nasprotnik ne bo mogel ugovarjati. »Times« piše o g. Stambolijskem sledeče:

Generalne volitve v Bolgarski so prinesle odločilno zmago g. Stambolijskega, em izmed najvažnejših političnih osebnosti na Balkanu. Ker so dobili njegovi pristaši od 246 kar 205 glasov, je njegova zmaga večja, nego se je moglo pričakovati. Termin oblasti je podeljen odločnem leaderu, ki je — glede svojih konstrukcij in metod — zelo podooben Bismarcku. Njegova bodoča karjera bo postala, kakor izgleda, usodna ne samo za Balkan, temveč tudi za — Zapadno Evropo. G. Stambolijski je človek, ki misli neodvisno in ki ima prevladan pogled na politične dogodke. Z boljše vizmom se je boril s pomočjo istih metod, kakor Ljening proti svojim neprijateljem. Svojo karjiero je započel že pred vstopom Bolgarske v svetovno vojno, saj je bil že takrat odločen nasprotnik Ferdinandove politike in Radoslavovega kabineta. Dasiravno se

njegove metode ne krijejo s parlamentarnimi običaji narodov, ki se nahajajo v središčnih položajih, je treba priznati, da vključuje g. Stambolijski veliko konstruktivno silo. Pokazal je, da hoče lojalno izpolniti obveznosti, ki jih vsebuje neutilitski mir, ne da bi se plašil silnih težkoč, ki jih ta pogodba vsebuje.

Bolgarska je danes demobilizirana, razorožena. Z zavezniki je sklenila kompromis v reparacijskem vprašanju, in sicer tako, da je izmed vseh premaganih držav ona edina sila, ki more svobodno interpretirati svoje obveznosti. Edinole Bolgarska je pokazala željo in možnost za izpolnitev svojih obveznosti. Z največjo pomirljivostjo je rešila Bolgarska v Nišu, sporazumno z Jugoslavijo, vprašanje hajduških vpadov na makedonsko ozemlje, in pomirljivo stališče g. Stambolijskega na prvi lausanski konferenci je pridobilo celo simpatije onih politikov, ki so prišli v Lausanne z nasprotnimi čustvi. Te simpatije imajo globlji razlog. Statut Deceagača je življensko vprašanje za Bolgarsko, dočim se drugih držav ne tiče. Po neutilitskem miru je izgubila Bolgarska svojo južno morsko obal. Toda v istem mirovnem traktatu ji je bil obljubljen ekonomski izhod na Egejsko morje. Najpovolnejša točka je Deceagač, ki je — v tem tiči velik nemisel — bil podrejen po sévrski mirovni pogodbi — grški administraciji. Ta luka je danes neuporabna, za moderni promet naravnost nepriljubna. Danes ali jutri bo morala pripadati Bolgarski, ki je postala na Balkanu važen faktor, element miru in dobre volje.

NRS

ZAUPNIKE,

ki so se oglašili, da so glasovali za NRS, prosimo, da skličejo sestanke simpatizerjev in ustanove provizorne krajevene organizacije NRS s predsednikom, tajnikom in 3 odborniki. Naslove naj takoj javijo gl. tajništvu Wolfova ul. 1/l.

— Gornja Radgona. V nedeljo je bil tukaj na dobro obiskanem zaupniškem zboru NRS izvoljen sledeči pripravljalni srezki odbor za srez Ljutomer z začasnim sedežem v Gornji Radgoni: Jurkovič Filip, želar in invalid, Gor. Radgona, predsednik, Dr. Leopold Potzinger, župnik v Apačah, podpredsednik, Breložnik Franjo, carinik, Gor. Radgona, tajnik, Rančigaj Josip, trgovec, Gornja Radgona, blaginik, odborniki: Ivanuša Franjo, poštar v Apačah, Mir Leopold, delavec in invalid v Radenci, Lukovnjak Matija, viničar invalid, Črešnjec, Vajngerl Franc, viničar, Police. — Ob enem se je sklenilo, ustanoviti čimprej krajevene odbore NRS v občinah Slatina - Radenci, Apačah in Ljutomeru.

— Gornja Radgona. NRS se nahaja na svojem mogočnem pohodu in je kot straža domovine ob Muri pričela svojo organizacijo. Na dobro obiskanem zaupniškem sestanku, pri kojem je vsestransko in poljudno razvil program NRS g. Filip Jurkovič, je bil izvoljen sledeči krajevni odbor: Rančigaj Josip, trgovec, Gornja Radgona, predsednik, Paar Janez, posestnik, Gor. Radgona, podpredsednik in blaginik, Jurkovič Filip, želar, Gor. Radgona, tajnik, odborniki: Breložnik Franjo, Gor. Radgona, Kančič Ferdo, invalid, Gornja Radgona, Prejac Bogomir, invalid, Gornja Radgona.

— Trbovlje. Na seji »srežkega odbora« Laško - Trbovlje, ki se je vršila 1. maja, se je konstituiral srežki odbor sledeče: Koren Miha, predsednik, Zupanec Blaž, podpredsednik, Velkavrh Jože, tajnik, Zavolovšek Ivan, blaginikar, odborniki: Kolenc Stanko, Širman Franc, Ilaš Stanko, Koželj Janko, Kralj Ivan, Šuntajs Anta, Kolbesen Herman.

Zapiski.

BUSINESS... ALI »KŠEFT JE KŠEFT«.

Posebna izdaja »Jutra«, ki je naznanila »senzacionalen preobrat v Beogradu«, je baje imela dvojni namen: 1. Potolažiti ljubljanske pravoverne in čistokrvne učence g. Pribičevića, in 2. napraviti kolikor mogoče dober »kšeft«. Prvo se, k sreči ni po predvidnosti, Pašića, ni zgodilo. Drugo je pa, kakor si šepetajo, bilo preveč — po cent, ker bi obsežna številka šla tudi po 1 Din 50 p... V zadnjem času imajo Jutrovel res smolo. Najprej so (s parnim valjarjem na Miklošičevi cesti) gladili teren za radikalno-demokratsko koalicio, potem je prišla »posebna izdaja«, ki ni povedala nič posebnih laži, a sedaj baje že montirajo nekak Röntgen-aparat, s katerim bo baje g. upravnik »Jutra« — mož se namreč razume na zdravilstvo — pregledoval ljubljanskim demokratom obisti. Gre za to, če so je pravoverni, ker pri »Jutru« velja deviza: Nam ne gre, kakor radikalcem, za številčno, marveč za idejno premoč... Ampak s »posebno izdajo« so se učenjaki iz Jutrove dežele »sijajno« postavili. Kaj hočete: Kšeft je kšeft...

BEOGRADSKI »CINCARJI«.

»Slovenec« neprestano zmerja Srbe, da so tako neumni in politično nezreli, da se puste vladati od maloštevilnih cincarskih porodic beograjskih. Zakaj »Slovenec« nikdar ne imenuje vsaj enega teh cincarjev po imenu. Ali je cincar Pašić? Ali so Jovanović, Marković, Trifunović, Uzunović, Trifković, Vujčić itd.? V kolikor vemo, ima samo eden beograjskih politikov nekaj rumunske krvi v sebi, a ravno on je »Slovenec« najbližji. Naj pove »Slovenec« še kakšno drugo ime, če ga veli. Ali ne občuti »Slovenec«, da je grdo srbskemu ljudstvu, ki se je 100 let borilo za politične pravice, očitati politično nezavednost in zaostalost. Može, ki ga vodi iz Beograda, so izšli vsi iz srede naroda, sam jih je poslal tje in sam jih je izvolil z najbolj svobodnim demokratiškim volilnim redom. Če piše »Slovenec«, da ve »dandanes na Hrvaškem in na Slovenskem že vsak pastir«, da se pusti srbski narod slepo vladati od »cincarskega« Beograda, potem pozna vsak pastir razmere ravno tako malo, kakor »Slovenec«.

Poziv. Da pridemo v čim ožji stik s pristaši NRS v Srbiji, pripravljamo našim krajevnim organizacijam, da naročijo list »Samouprava«, ki je oficijelen list NRS v Beogradu. — Glavno tajništvo NRS, Ljubljana

Nekaj o moderni verski morali.

V vseh večjih krajih je mnogo mož, ki javno kažejo svoje krščanstvo, dočim so v resnici veliki zlobneži. Človeka, ki jim ne služi v osebne namene, preganjajo ter si še domišljajo, da izvršujejo Bogu dopadljivo delo. V vseh večjih krajih je mnogo starih samskih žensk, ki se v javnosti proglašajo za svetnice ter hlinijo svojo pobožnost, dočim je med štirimi stenami marsikatera slabesja, kakor tiste, ki se prodajajo po ulicah. Z vsa silo svoje rafinirane volje stremijo za možem in, če ga ne vjamejo v svoje mreže, izvršijo z mirno vestjo blasfemijo, ter se proglašajo za neveste Jezusove. V ostalem pa sejejo med človeštvom prepri, sovraštvo in propast.

Zakaj je tako? Kje je krivda? Vsa krivda je v verski morali, oziroma v načinu njenega propagiranja. Najprvo je duhovščina pretila s peklorom in obetala plačilo v nebesih. Človek, ki je moralen le radi bojazni pred peklorom, sploh ni moralen. Suženj in žival se bojata biča, dočim sta za objubljeni sladkorčke udana gospodarju.

Za tem načinom propagiranja verske morale je sledil drug način: klerikalizem. »Kdor hoče, da je Bogu dopadljiv, naj deluje v korist naše stranke!« so kričali raz prižnice. Za volitve so profanirali Najsvetejše, molitev in izpovednico. Judež je prodal svojega Mojstra za trideset srebrnikov, naša duhovščina pa ga je izdala za glasove klerikalnih kandidatov.

Tako so ljudstvo potiskali, dokler ga niso potlačili na najnižjo stopnjo moralne. Namesto prosvetljenega in altruističnega človeka, so vzgojili — belo bestijo. Sedaj ta bestija obvladuje verstvo! Pekla se ne boji več, ker si domišlja, da ji nebesa garantira že samo pripadništvo h klerikalni stranki, dočim je vse drugo le za zunanost ter je za zveličanje duš nepotrebno.

Versko moralo tirajo nevzdržno navzdol. Po zaslugi najožjih privrženecv vere propada od dneva do dneva. Osebe, ki se v cerkvah najbolj trkajo po prsih, so njeni grobokopi. Mi pa v svojih srcih spoštujemo Najvišjega in pomnimo, da tisti, ki vpije: »O Bog, o Bog!« ne pozna Boga, kdor ga pozna — molči.

Politične iluzije.

Največja pogrška stare ruske monarhije je bila prevelika centralizacija. Samoupravni odbori niso bili dosti močni in svobodni, v pokrajinah ob zahodni meji, na Kavkazu, v Sibiriji pa ni bilo nobene samouprave. Ko je izbruhnila ruska revolucija, je poskušala rešiti začasna vlada Lvova vse pokrajine centralizacije ter se je z ozirom na Poljsko celo strinjala s popolno odcepitvijo. Toda političarji onega časa s tem niso bili zadovoljni ter so zlasti v Ukrajini živahno agitirali za avtonomijo in federalizem. Vodje ukrajinskih centralistov so celo pretili ruski armadi na jugovzhodni fronti, da bodo pretrgali njeno zvezo s centrom Rusije. Slabotna začasna vlada je pristala na vse zahteve in ukrajinski politiki so začeli v Ukrajini preganjati ruski jezik in Ruso. Toda Ukrajine niso mogli okrepiti. Pod boljševiško vlado niso mogli premagati rdeče armade in poklicali so na pomoč Nemce, ki so res prišli leta 1918, toda ti so vrgli federaliste in se postavili na čelo hetmana Skozopadskega kot svojega vazala.

Ravno tako se je dogodilo tudi v Gruziji. Maja meseca 1918 je bila razglašena njena neodvisnost. Toda že junija so prišli Nemci, postavili v vseh uradih svoje svetovalce in nadzornike in predsednik republike, socialni demokrat Žordarijo je moral klicati: »Živel cesar Viljem!« Po porazu Nemčije l. 1919 so prišli Angleži, ki so vladali ravnotako. Nobena izmed malih republik na ruskih tleh ni dobila resnične neodvisnosti in vsaka je postala igranka velesil. Vsa neodvisnost je bila iluzija, v katero so politiki zavajali svoj narod samo zato, da so dobili oblast v svoje roke, toda storiti pa niso mogli ničesar.

Vsi narodi se nahajajo v zelo težkem položaju in treba je največje opreznosti in napora, da se ohranijo vojna pridobitve. Samo velik in tesno združen narod more biti res neodvisen in priti v poštev v mednarodni politiki. Samouprava je potrebna za gospodarski napredek, za izboljšanje gmohtnega položaja, ne sme pa slabiti države. To bi bilo usodopolno ne samo za državo, temveč tudi za nesposabne politike same.

Rus.

IZID VOLITEV NA ŠPANSKEM.

Madrid, 3. maja. (D) Pri volitvah v poslansko zbornico so dobile liberalne (vladne) stranke 228 glasov, konservativci 88, pristaši Lacierve 20, katalanci 22, pristaši Maure 12, neodvisneži 21, republikanci 11 in socialisti 7 glasov. Zbornica je sklicana za 23. t. m.

Barcelona, 3. maja. (Agence Havas) Med volitvami so mladi nacionalisti udri v mestno hišo in so porušili vse naprave, ki so bile določene za vršenje volitev. Nastopila je policija in je prišlo do spopada, pri čemer je bilo več oseb ranjenih in nekaj tudi aretiranih.

POLJSKI ŠKOFJE PROTI PREGANJANJU CERKVE NA RUSKEM.

Varšava, 3. maja. (R) Poljski škofje so na ves civiliziran svet naslovili oklic proti sistematičnemu in cinčnemu zasledovanju katoliške cerkve v Rusiji, ki ga izvršuje sovietska vlada.

Iz prosvetnega življenja.

— Evgen Onjein. Lirične scene v 3 dejanjih. Besedilo po Puškinovi povesti spisal Modest Čajkovsky, uglašil Peter Iljič Čajkovsky. — Oznaka »lirične scene« sama pove, da libretist ne nudi enotnega dela, marveč se naslanja včasih celo dobesedno na Puškinov epos, ki bi ga morali poznati, če hočemo vsebino opere dobro razumeti.

1. dejanje. Evgen Onjein veselači in razkošno živi. Njegov stric umre ter mu zapusti posestvo, na katerega se sit mestnega življenja in vrvenja preseli. Ime prijatelja Lenskega, mladega sanjača, ki ga uvede v družino posestnice Larine. Nje hčerki Olga in Tatjana sta veren odsev materine dvojne narave: Olga je veselo, površno, Tatjana sanjavo dekle. Lenski je zaročen z Olgo, Tatjana vidi takoj v Onjeinu uresničenje svojih sanj, zato mu v pismu razode ne svojo srčno bol. Onjeinina pismo gane, toda ve, da nima talenta za zakon in noče dekletu varati, zato ljubezen odkloni v veliko nesrečo Tatjane.

2. dejanje. Tatjanin god praznujejo s plesom, na katerega privede Lenski tudi Onjeina, katerega družba in omelena sodba o njem razgostijo, da se sklone maščevati nad Lenskim s temi, da drugi Olgo. — Lenski mu zameri, prijatelja se sporečeta in Lenski napove Onjeinu dvoboj. Družabni ozri pristiže Onjeina, da sprajme dvoboj, v katerem Lenski pade.

3. dejanje. Onjein je brez miru v srcu trideset let romal po svetu. Nato se je vrnil v Petrograd in posetil ples kneza Grigorija. V knjeginji spozna »svojlo« Tatja-

Dnevne novosti.

— Dobrodošli! Prvikrat odkar živimo v svobodni domovini, so prihili ti nam na jug naš severni bratje Poljaki. V naši sredi se nahajajo pionirji bodočnosti — akademiki, ki so poklicani, da bodo vodili svoj narod po oni poti, ki odgovarja slovanskemu srcu, poti, ki mora dovesti do popolne bratske vzajemnosti. Ljubljana, ki je že nešteto-krat pokazala svojo gostoljubnost, naj se potrudijo, da bodo naši gosti odnesli s seboj najlepše spomine. Bratje Poljaki pa nam bodite dobrodošli!

— V nedeljo 6. maja praznuje Udruženje vojnih invalidov, vdov in sirot vse naše kraljevine svojo prvo skupno krstno slavo. V proslavo tega zgodovinskega dne se uprizarjo v opernem gledališču opera »Čarostrelec«. Pred predstavo bo gospod pisatelj dr. Ivan Lah v kratkem nagovoru pojasnil pomen tega dne. Vse, ki znajo ceniti žrtve, s kakršnimi je bila ustanovljena naša država, najiskreneje vabi k tej slovenosti. Izvršni odbor Udruženja vojnih invalidov v Ljubljani.

— Belgijski konzulat v Ljubljani. Za honorarnega konzula novostanovljenega belgijskega konzulata v Ljubljani je imenovan s kraljevim dekretom g. Milan Dular, ravnatelj ljubljanskega veleposla.

— Izpembebe v državni službi. V območju delgacije finančnega ministrstva v Ljubljani so bili imenovani v službenih mestih: Za višje računske svetnike Fran Ilvar, Drago Podreka in Stefan Rojnik; za računske svetnike Srečko Magolič, Ivan Šiška Božidar Tomšič, Dragotin Lunder in Andrej Klanjšek; za računske revizente Janko Habjan, Josip Nanut, Anton Pestotnik, Fran Zupanec, Ignacij Brandsteter, Viktor Markič, Vladimir Krišto in Anton Omdovec; za računske oficijale Viktor Bischof, Julij Lavrenčič, Janko Spreitzer, Zmago Trček in Anton Ilthar; za računske asistente Albin Juvanc, Ivan Zgonc, Bogdan Zupan, Josip Zupan in Anton Vrhnovec; za pisarniškega oficijala Lenart Grilanc. — Pri finančni prokuraturi v Ljubljani je imenovan za višjega finančnega svetnika dr. Fran Hubad. — Pri računovodstvu finančne delegacije sta imenovana za računsko ravnatelja Janko Kukar in Fran Tavyses; za višjega računskega svetnika Milana Paternoster, pri računovodstvu finančnega ravnatelstva v Mariboru za višjega računskega svetnika Anton Vinšek.

— Iz upravne službe. Provizor na vladni koncipista Dominik Dereani, pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani Matija Malešič pri okrajnem glavarstvu v Murski Soboti sta imenovana za okrajna komisarja.

— Vpoklic sanitetnih častnikov v vojaško službo. Letos se bode vpoklicalo na 30dnevne vaje potrebno število sanitetnih častnikov in zdravnikov-vojaških obvezancev.

— Za rezervne častnike. Ugotovljeno je bilo, da se nekateri rezervni častniki zelo malo brigajo za vojaške predpise. Tako se ne prijavljajo, ako se preselijo, kar povzroča velike ovire pri evidenci. Vojno ministrstvo je sedaj odredilo, da se bodo zamikrežni častniki kaznovali.

— Imenovanje pri oddelku za socialno politiko. Pri tem oddelku so bile imenovane za pisarniške oficijantke: Slava Kolar, Berta Lozej, Zofija Tomja in Marija Rudolf. Za stalne uradne slugo so imenovani Alojzij Zakhar, Alojzij Bračun, Albin Leben in Martin Ušenič.

— Premestitve v državni službi. Iz Topolišice v Celje je bil premeščen dr. Josip Drobnik, ki je obenem imenovan za šefa tamonkega protituberkuloznega dispanzarija.

— Otvoritev telefonske centralne v Anadolju. Pri pošti Apče je bila otvorjena dne 28. marca t. l. telefonska centrala z javno govornico za kraljevini in medkraljevini promet z omejeno dnevno službo. Brzljavke iz Apče in za Apče se posredujejo po telefonu.

— Radijske metode. O priliki Radijskega zborovanja v Zagrebu se je pisalo v listih, kako je neki železniški pripravnik falzificiral brzoljavke, ki naj bi jih bila razposlala zagrebška železniška direkcija in s katerimi je bilo naročeno postajam, naj na dan zborovanja izobesijo hrvaške zastave. Ta falzificiran telegram je bil dostavljen postajam v Križevcih, v Koprivnici in v Lepi vinski. Po naročilu ministrstva za promet je bila takoj odredjena preiskava. S preiskavo je bilo ugotovljeno, da so bili ti falzificirani telegrami poslani iz postaje Križevci in da jih je falzificiral in razposlal pripravnik te postaje Anton Krčmaroš. Na podlagi preiskave je bil pripravnik Krčmaroš takoj odpuščen in odredeno je bilo, da se obtožijo zaradi zlorabe uradne oblasti in zaradi falzificiranja brzoljavke. Krčmaroš je svoje delo priznal. (iz ministrstva za promet).

— Plaćevanje veselice tako pri prireditvah. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno: Po novih predpisih ministrstva za finance se morajo vse priprave pri prireditvah plačati veselice tako v bodoče vlagati pri kompetentnem oddelku finančne kontrole in ne več, kakor dosedaj pri davčnem uradu. Oddelku finančne kontrole bo po vplačilu takse žigosal vstopnice in jih izročal strankam ter izven sedeža davčnega urada na željo stranke tudi določal pavšalno takso, katere izmero odobri davčni urad. Izven sedeža davčnih uradov se uvede plačilo takse s poštno pošto, da se strankam prihrani nepotrebnega pota. Strankam, ki bodo na ta način plačale takso, se pa, priporočilo, da se radi pravočasnega plačila takse in sicer glede formalnosti točno ravna po navodilih organov finančne kontrole.

— Ruska predstava in ples. V soboto dne 5. maja se vrši v dvorani hotela Tivoli ruska predstava. Vprizorjene bodo tri enodejanske komedije: »Jubileje«, »Srečni par« in »Stričeve zabave«. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Po predstavi ples. Vstopnina za ples 5 Din. Oost dobro došli!

— Protestno zborovanje prirediteljskega društva »Molov« v Ptuju v nedeljo dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne pred magistratom. S tem zborovanjem hočejo vinogradniki doseči prodajo in izvoz vina ter odločitve plačila davkov, dokler vinogradniki ne bodo plačevali vina.

— Revizija šolskih knjig v Bosni. Pri prosvetnem oddelku v Sarajevu se je te dni vršila anketa šolskih nadzornikov ter starih učiteljev, na kateri se je razpravljalo o tiskanju novih knjig. Po dolgi in temeljiti razpravi so se sklenili, da se stare knjige razvidno in naloženo sateljno

— Popis in pregled živine vozil in opreme. Ljubljanski mestni magistrat razglašja, da je do 5. maja 1923 naznaniti mestnemu vojaškemu uradu v Mestnem domu vso vprežno živino, vozila, avtomobile, motorne kolesa, bicikle in opremo. Opuštev nanašanje, zamuda ali napačna naznanitev se kaznuje z globo 100 do 300 dinarjev ali z zaporom. Več je razvidno iz razglašene mestnega magistrata.

— Neprevidnost. Avtomobilisti vaje- nec Josip Milavec je naletel s kolesom na Gorenjski cesti na Pavlo Babnikovo, ki se je peljala v enovprežnem vozu. V sled ne- rodnosti sta se toliko ogibala drug druge- mu, da sta trčila, pri čemer je dobil Mila- vec lahke poškodbe, kolo vredno 3000 kron pa se je razbilo.

— Nesreča. Jakob Kurent, vratar pri tvrdki Kunc in Komp, je tako nesrečno pa- del na cesti, da je dobil globoko rano na glavi in obtežal nezvesten. Odpeljali so ga z rešilnim vozom v bolnišnico.

— Razne nezgode. Kurent Jakob, vratar v tovarni Kunc in Komp na Poljanskem nasipu je padel raz kolo ter se poškodoval na glavi. — Gril Simon, rudar v Trbovljah, si je pri delu poškodoval levo nogo. — Až- man Marjan in Evgen Jera, učenca ljud- ske šole v Naklem pri Kranju sta se stepla v šoli. Med prepričkom pa je Jeraj tako sunil Ažmana z nogo v trebuh, da so ga morali pripeljati v bolnišnico.

— Napad. Jakob Studen, delavec iz Trčiča, je na cesti napadel tesarskega po- močnika Janeza Urbana. Udaril ga je tako močno s pestjo po glavi, da mu je skoro iz- bil oko in je moral vsled tega iskati po- moči v bolnišnici.

— Obstreli ga je. Hafner Miha, dela- vec iz Skofje Loke, je prišel močno pijan k svojemu bratu Francu na obisk. Kmalu pa se je začel prepirati z njim. Brat je nje- govo vpitje nekoliko časa poslušal. Ko ga je bil dovolj sit, ga je porinil skozi vrata. Ta pa se je čez nekaj časa vrnil nazaj k bratu, prinesel seboj vojaško puško ter vstrelil z njo skozi vrata, krogla pa ni za- delala brata, ampak njegovega sina Franca v desno roko, kateri je moral vsled poškodbe v bolnišnico.

— V Pragi je poneveril pri našem kon- zultatu pisarniški pomočnik Lukinč Andrija s pomočjo ponarejenega podpisa generalne- ga konzula večje vsote denarja in nezna- kam pobegnil. Mož ima na vesti tudi še razne druge sleparije in nerednosti.

— Pobegnil je svojim staršem 13letni šolar Jože Mlakar in odnesel očetu srebrno uro z verzičlo, stroj za striženje las in ne- kaj denarja. Kam in s kom je dečko pobeg- nil, ni znano. Istočasno z njim sta izginila tudi 14letni Medvedček Leopold in pa 12let- ni Vlad. Mandelč. Če so šli dečki skupaj in dogovorno, še ni znano.

— Lovski pes, prepelčar, izurjen lovec, ki čuje na ime »Lord«, je bil ukraden po- sestniku in trgovcu Rafaelu Thalerju v Šk. Loki. Pes ima na usnjatem ovratniku na- pis: »Lord, Thaler, Skofja Loka.«

— Železniške tavnine. Na drž. kolodvoru v Ljubljani je bila ukradena 1 hala surovih kož. Iz nekega službenega voza je izginila mizica in stol. Iz železniške šupe na Lju- bljanskem polju pa ste bili ukradeni dve tra- čnici za polske železnice vredni 1000 kron.

— Napad. Kovarča Antona Medveda iz Hradeškega vasi sta napadla brez vsakega povoda na Dolenjski cesti brata Alojz in Mat. Andovec in sta ga pretepla. Medved ima več poškodb osebno po glavi in obrazu.

— Ponarejene lire. Varnostne oblasti so dobile nalogo, da opozore občinstvo ob meji in osebno v bližini trgovskih centrih, da so se po Italiji silno razmnožili ponare-jeni lirske bankovci in sicer po 10, 50, 100, 500 in 1000 lir. Občinstvo se opozarja pri menjavi tujega denarja na veliko previdnost in opreznost.

— Najdena ura. Pred nekaj časom je prijavila na policiji bratranec Marija Ingh- čeva iz Virmazov pri Skofji Loki izgubo srebrne ure in verzičle. Kljub svojačasni prijavi, se lastnica na opetovano obvestilo, da je ura na policiji, ne javi.

— Tai v župnišču. Bivši hlapec pri župniku Ivanu Drešarju na Sv. Planini pri Kotredu je ukradel svojemu gospodarju več obleke in perila, srebrno uro z verzič- lo, ročni usnjat kovček, listino z nekaj denarja. Učiteljci Alojzij Serec, ki stanuje tudi v farovžu, pa je odnesel tudi ročni kovček in pa en par čevljev.

— V družinskem prepiru je udaril Met- od Pivk svojega očeta posestnika in vrtnar- ja na Zalokarjevi ulici 7 in ga precej težko poškodoval. Neprijetni dogodek se bo za- ključil pri sodišču.

— Na Marilinem trgu ob vogalu Miklo- šičeve ceste je trčil kolesar Jakob Beden, mizar v avto »Si. 682«, ki ga je vodil šofer Avg. Zupančič. K sreči je pravočasno od- skočil in odšel brez poškodb, pač pa se je zdrobilo kolo vredno 3000 kron.

— Gostilniški prepri. V gostilni pri »Sokolu« so se razgrli veseli pivci pri pi- jači, vnel se je prepri, ki je končal s prete- pom. Korajžni pretepači so se oboječili s steklenicami, palicami, stoli in prišlo bi do težkih posledic, da ni posega vmes pravo- časno policija, ki je pomirila živahne prete- pače. Kljub temu pa so odnesli nekateri lahke poškodbe na glavah in rokah.

— Celjske novosti. Žrtve poklica. 1. maja zvečer je na železniški postaji Što- re pri Celju prišel pod vlak železniški dela- vec Franc Belak. Odtrgalo mu je eno nogo. Težko poškodovanega so prepeljali v celjs- ko javno bolnišnico, kjer je drugi dan po- poldne umrl. — Ponočna inspekcij- ska služba v celjski mestni elektrarni se je opustila, ker so bili za njo izdatki pre- visoki. — Javni teledavni nastop prireditelj v soboto 12. maja t. l. ob 8. uri zve- čer Celjsko Sokolsko društvo v mestnem gledališču. — Potrđilo za oficirski izpit. Na podlagi dopisa komande vojnega okrožja Celje razglašja mestni magistrat celjski, da se imajo vpočitati učitelji ro-jeni leta 1895 in mlajši, kateri so odsušili svoj kadriški rok in položili izpit za rezerv- nega oficirja v bivši avstro-ogrski vojski s 1. julijem t. l. na dvomesečno orožno vajo. Dokumente o položenu oficirskem izpitu je poslati ali jih na osebno prinesiti do kon- ca meseca maja na komando vojnega okrož- ja Celje. Na dvomesečno orožno vajo v svrhu pridobitve oficirskega čina se bodo vpočitali samo oni, ki bodo doprinesli zgo- raj navedene dokumente do določene ter- mina, v nasprotnem slučaju bodo morali odslužiti svoj kadriški rok kot ostali vo- jaški obvezniki.

— Čevlje kupujte od domačih tovar- n. Peter Kozina & Co., z znamko Pe- ko, ker so isti priznani najboljši in najce- nejši. Glavna zaloga na drobno in debelo v Ljubljani, Brez 20. in Aleksandrova cesta 1.

Prihod poljskih akademikov v Ljubljano.

Včeraj popoldne je prišel v Ljubljano pevski zbor poljskih tehnikov. Na kolodvoru so jih sprejeli zastopniki univerze, obla- sti in zastopniki raznih društev ter šte- vilno občinstvo. Univerzo sta zastopala re- ktor g. dr. Ušeničnik ter prodekan dr. Metod Dolenc. Nadalje je bila zastopana Glasbena Matica ter Zveza slovenskih pev- skih zborov, ki sta jo zastopala gg. Ivan Drazil ter Zorko Prelovec. V precej- šnjem številu je prišla pozdravit svoje sta- novske tovariše akademska omladina. Kot prvi je imel kratek pozdravni govor rektor univerze, ki je v zbranih in prisrčnih besedah izrazil svoje veselje nad njihovim ob- iskom, ki naj bi dovedel do čim tesnejših političnih, kulturnih in gospodarskih stikov obeh slovenskih držav. Za njim jih je v imenu pokrajinske vlade za Slovenijo po- zdravil vladni nadsvetnik dr. Stare. Nato je spregovoril svoj pozdravni govor v lepi poljski dr. Mole. V imenu Glasbene Ma- tice je pozdravil goste dr. Ravnihar, nakar jih je nagovoril še akademik filozof g. Janko Kolar. Vsi govorniki so končali svoje govore s prisrčnim »dobrodošli«. V imenu poljskega pevskega zbora se je za- hvalil za prisrčen sprejem g. Zalusk. Njegove besede so vzbudile v vseh na- vzočih globoka čustva bratske vzajemnosti. Gostje so bili okrašeni s svežim cvetjem, ki so mu ga poklonili vrli Mariborčani.

Zvečer se je vršil na čast gostom v areni Narodnega doma pozdravni večer, ki ga je priredilo društvo prijateljev poljske- ga naroda. Večera se je udeležil veliki žu- pan g. dr. Lukan. Nadalje predsednik žu- panga šolskega sveta dr. Berv ter višji šolski nadzornik g. Wester in številni drugi zastopniki, ki so se udeležili že po- poldanskega sprejema. Vsi povabljeni gost- je so bili zelo srečni, ko so imeli v svoji sredi svoje drage severne brate. Pozdrav- ni govor je imel g. dr. Mole, ki se je v lepi poljski spominjal časov krakovske univerze ter pozdravil dobrodošle goste v srce Slovenije, v bel Ljubljani. Za njegovo lepo zdravico se je zahvalil g. Zalusk, ki je v daljšem govoru označil čustva bratskega poljskega naroda napram Jugo- slovenom. Nato je poljski akademski pevski zbor zapel par krasnih poljskih pesmi, ki so vse gste naravnost navdušile. Govoril je g. dr. Svigelj, ki je označil slo- vansko pesem kot ono vez, ki nas drži vse Slovence in ki izvira iz srca in se vra- ča v srce. Večer je naravnost krasno iz- padel. Vsi gostje so bili pod spretnim vod- stvom »kuče-gazdarice« zelo zadovoljni in se bodo še dolgo spominjali prvega obiska naših severnih bratov. Predvsem moramo omeniti akademski društva, ki so se po svojih zastopnikih udeležila pozdravnega večera svojih stanovskih tovarišev. Društ- vo »Jadrani« je zastopal g. Janko Kolar, filozof in obenem tajnik društva prijateljev poljskega naroda. »Danica« je zastopal g. jurist Levstec, »Triglavi« g. jurist Mojzer ter društvo »Zarja« g. Vato- vec. Med gosti se je razvila zelo živahna familiarnost, ki bo ostala vsem v trajnem spominu. Predvsem pa je na povabljen- goste uplivala krasna poljska pesem, ki jo lahko vsakdo sliši še danes v »Unionu«.

— Sokol I. v Ljubljani. V soboto, dne 5. maja, se vrši na Taboru ob 20. uri pre- davanje br. C. Petrovca: »Junastvo v sr- bohrvatski narodni pesmi« (nadaljevanje). Bratje in sestre udeležite se! Prosvetni odsek.

Sokolski vestnik.

— Sokol I. v Ljubljani. V soboto, dne 5. maja, se vrši na Taboru ob 20. uri pre- davanje br. C. Petrovca: »Junastvo v sr- bohrvatski narodni pesmi« (nadaljevanje). Bratje in sestre udeležite se! Prosvetni odsek.

Sport in turistika.

— »Wacker« v Splitu. Split, 3. maja. (Z) V nedeljo dne 6. t. m. se vrši v Splitu tekma med tamonšim nogometnim klubom »Hajduk« in monakov- skim klubom »Wacker«, za katero vlada v mestu velika zanimanja.

— Praga. — Sparta : Slavija 1 : 1. Z velikanskim zanimanjem pričakovana pri- vaten tekma med obema praškima rivaloma se je vršila v torek, 1. maja in se končala neodločno.

— Berlin : Praga medmestna tekma bi se imela vršiti v berlinskem stadionu 19. avgusta. Z ozirom na to, da je tega dne že določena tekma Praga : Dunaj, se bo morala preložiti na poznejši termin.

— Glavna skupščina avstrijskega no- gometnega saveza se je vršila preteklo nedeljo na Dunaju. Iz statistike je razvid- no, da ima Oe. F. B. v članjih 502 kluba (lansko leto 422). Od teh odpade na dunaj- ski podsavez 264, nižjeavstrijski 120, štaj- rski 40, gornje avstrijski 22, tirolski 14, koruški 16 in solnograški podsavez 8 klub- ov. Število igrarjev je v Avstriji 179 in sicer 77 ograjenih, 82 neograjenih, 20 igrarjev se pa šele gradi. Mesto Dunaj ima 50 ograje- nih, 12 odprtih in 4 igrarje se grade.

— Hertha, Wien, gostuje 5. in 6. t. m. v Zagrebu proti Concordiji in Haški.

— Nemčija : Holandija se vrši 10. t. m. v Hamburgu. Sodil bo Sved Bjurkstet.

— Meddržavna tekma Anglija : Bel- gija se vrši v soboto 5. t. m. v Bruslju. V angleškem teamu se nahajajo samo ama- terji.

Iz društvenega življenja.

— Sobotno predavanje v društvu »So- ča« odpade radi nedeljskega izleta na Šmarjetno goro. Istotako odpade predava- nje v soboto 12. maja radi koncerta brat- skega pevskega zbora »Stankovič« iz Beo- grada. — Prihodnje in zaključno predava- nje za letošnjo sezono se vrši v soboto 19. maja. Predaval bo gospod delegat mini- strstva financ dr. Karel Šavnik o temi: »Sedanjost in bodočnost naše finančne uprave«, na kar že danes opozarjamo čla- ne in prijatelje ter vse kroge, ki jih ta te- ma brezdvomno zanima.

— Vse zdravnike opozarjamo imenom organiziranega zdravništva, da spor z za- varovalnicami še ni poravnal. Objavljamo znova, da je vsaka preiskava do sporu- ma nedopustna, in da bodo organizacije smatrale začasno vsako preiskavo za pre- lom stanovske zvestobe ter da bodo po- spolnjenih posledic zahtevali izključ- čitev nezavednih kolegov od sodelovanja pri zavarovalnicah ob bodočih pogajanjih.

— Odbor.

Novosti iz Primorske.

— Prosvetno delo v primorskih kra- jih. Ponovno smo poročali, da naša dru- štva, ki so jih italijani izjemoma dovolili, zelo marljivo delujejo. Ljudje se zelo radi oklepajo onih malenkosti, ki jim jih nudijo prosvetna društva, ker so drugače popo- loma odrezani od svojega narodnega te- lesa. Skoraj ne mine nedelja, da se ne bi vršila v raznih vaseh kaka prireditve.

— Posebno je opaziti to, od kar je pričela delovati »Zveza prosvetnih društev« v Go- rici.

— Slabi časi za dijake iz Goriske. Iz Gorice nam poročajo, da hodijo razni agenti kvesture okoli slovenskih družin ter pov- prajujejo, ali imajo otroke, ki študirajo v Jugoslaviji. Poleg tega poizvedujejo tudi za družine, čijih otroci obiskujejo jugoslov- ske šole. To je vsekakor sumljiv znak in kakor izgleda, bodo imeli naši primorski dijaki v prihodnjem letu nepremostljive ovire za nadaljevanje svojega študija v na- ši državi.

— Občinske volitve v Vojudolini. Poro- čila iz avstrijskih virov pravijo, da se bodo vršile občinske volitve v Vojudolini meseca avgusta. Oblastni župani so že dobili toza- dnevna navodila.

Ne pozabite Jugoslovenske Maticel

— Občinske volitve v Vojudolini. Poro- čila iz avstrijskih virov pravijo, da se bodo vršile občinske volitve v Vojudolini meseca avgusta. Oblastni župani so že dobili toza- dnevna navodila.

Cvetlični dan za koroški naraščaj.

Društvo »Gospodstvi Zvon« pri- redi svoj običajni cvetlični dan za ubo- gi koroški naraščaj in učečo mladino na oba Binkoštna praznika, to je dne 20. in 21. maja t. l. Prosimo vsa p. t. dru- štva, naj se vendar ozirajo na ta pre- potrebni oklic in prelože za isti čas na- menjene svoje ev. prireditve.

Gospodstvi Zvon.

Poset „Stankoviča“ v Sloveniji.

Snoči se je vršila druga seja priprav- ljalnega odbora za sprejem pevske družine »Stankovič« v Ljubljani. Seje so se udele- žili zastopnice in zastopniki skoro vseh ljubljanskih kulturnih društev. — Društvo »Stankovič«, ki je eno najstarejših in naj- uglednejših srbskih pevskih društev in ki je nas Slovence tudi jako prisrčno pozdravilo v Beogradu, priredi en koncert v Ljubljani, se odpelje drugi dan na Bled, kjer priredi drugi koncert. Na sporedu ima srbske na- rodne pesmi, za sklep pa dve turški in pa naša domača »Gor čez jezero«. Izleta se udeležijo 78 članov, med temi 35 dam.

V svrhu kar najbolj prisrčnega pozdra- va in sprejema sta izvoljena dva odseka in sicer finančni odsek in pa sprejemni odsek. Pri delu in to pri sprejemu, pogostitvi in koncertu pa bodo sodelovala vsa ljubljans- ka kulturna društva, tako da bodo odnesli naši bratje z juga kar najlepše vtise in spo- mine na naše lepe kraje in pa na priznano slovensko gostoljubnost, osebno pri spre- jemu naših bratskih gostov srbskih pevcev. Občinstvo opozarjamo v naprej, da vsak po svoji moči pripomore k lepemu spreje- mu, da pokažemo bratom, kako sprejema- mo in visoko spoštujemo svoje brate z juga.

Sokolski vestnik.

— Sokol I. v Ljubljani. V soboto, dne 5. maja, se vrši na Taboru ob 20. uri pre- davanje br. C. Petrovca: »Junastvo v sr- bohrvatski narodni pesmi« (nadaljevanje). Bratje in sestre udeležite se! Prosvetni odsek.

Sport in turistika.

— »Wacker« v Splitu. Split, 3. maja. (Z) V nedeljo dne 6. t. m. se vrši v Splitu tekma med tamonšim nogometnim klubom »Hajduk« in monakov- skim klubom »Wacker«, za katero vlada v mestu velika zanimanja.

— Praga. — Sparta : Slavija 1 : 1. Z velikanskim zanimanjem pričakovana pri- vaten tekma med obema praškima rivaloma se je vršila v torek, 1. maja in se končala neodločno.

— Berlin : Praga medmestna tekma bi se imela vršiti v berlinskem stadionu 19. avgusta. Z ozirom na to, da je tega dne že določena tekma Praga : Dunaj, se bo morala preložiti na poznejši termin.

— Glavna skupščina avstrijskega no- gometnega saveza se je vršila preteklo nedeljo na Dunaju. Iz statistike je razvid- no, da ima Oe. F. B. v članjih 502 kluba (lansko leto 422). Od teh odpade na dunaj- ski podsavez 264, nižjeavstrijski 120, štaj- rski 40, gornje avstrijski 22, tirolski 14, koruški 16 in solnograški podsavez 8 klub- ov. Število igrarjev je v Avstriji 179 in sicer 77 ograjenih, 82 neograjenih, 20 igrarjev se pa šele gradi. Mesto Dunaj ima 50 ograje- nih, 12 odprtih in 4 igrarje se grade.

— Hertha, Wien, gostuje 5. in 6. t. m. v Zagrebu proti Concordiji in Haški.

— Nemčija : Holandija se vrši 10. t. m. v Hamburgu. Sodil bo Sved Bjurkstet.

— Meddržavna tekma Anglija : Bel- gija se vrši v soboto 5. t. m. v Bruslju. V angleškem teamu se nahajajo samo ama- terji.

Iz društvenega življenja.

— Sobotno predavanje v društvu »So- ča« odpade radi nedeljskega izleta na Šmarjetno goro. Istotako odpade predava- nje v soboto 12. maja radi koncerta brat- skega pevskega zbora »Stankovič« iz Beo- grada. — Prihodnje in zaključno predava- nje za letošnjo sezono se vrši v soboto 19. maja. Predaval bo gospod delegat mini- strstva financ dr. Karel Šavnik o temi: »Sedanjost in bodočnost naše finančne uprave«, na kar že danes opozarjamo čla- ne in prijatelje ter vse kroge, ki jih ta te- ma brezdvomno zanima.

— Vse zdravnike opozarjamo imenom organiziranega zdravništva, da spor z za- varovalnicami še ni poravnal. Objavljamo znova, da je vsaka preiskava do sporu- ma nedopustna, in da bodo organizacije smatrale začasno vsako preiskavo za pre- lom stanovske zvestobe ter da bodo po- spolnjenih posledic zahtevali izključ- čitev nezavednih kolegov od sodelovanja pri zavarovalnicah ob bodočih pogajanjih.

— Odbor.

Novosti iz Primorske.

— Prosvetno delo v primorskih kra- jih. Ponovno smo poročali, da naša dru- štva, ki so jih italijani izjemoma dovolili, zelo marljivo delujejo. Ljudje se zelo radi oklepajo onih malenkosti, ki jim jih nudijo prosvetna društva, ker so drugače popo- loma odrezani od svojega narodnega te- lesa. Skoraj ne mine nedelja, da se ne bi vršila v raznih vaseh kaka prireditve.

— Posebno je opaziti to, od kar je pričela delovati »Zveza prosvetnih društev« v Go- rici.

— Slabi časi za dijake iz Goriske. Iz Gorice nam poročajo, da hodijo razni agenti kvesture okoli slovenskih družin ter pov- prajujejo, ali imajo otroke, ki študirajo v Jugoslaviji. Poleg tega poizvedujejo tudi za družine, čijih otroci obiskujejo jugoslov- ske šole. To je vsekakor sumljiv znak in kakor izgleda, bodo imeli naši primorski dijaki v prihodnjem letu nepremostljive ovire za nadaljevanje svojega študija v na- ši državi.

— Občinske volitve v Vojudolini. Poro- čila iz avstrijskih virov pravijo, da se bodo vršile občinske volitve v Vojudolini meseca avgusta. Oblastni župani so že dobili toza- dnevna navodila.

Gospodarstvo

XLIII. REDNI OBČNI ZBOR »KMETSKE POSOJILNICE LJUBLJANSKE OKOLICE R. Z. Z. NEOM. Z. V LJUBLJANI«

se je vršil dne 26. aprila t. l. Bilanca za upravno leto 1922 izkazuje velik napredek te naše najstarejše in največje posojilnice. Upravno premoženje je doseglo dne 31. decembra 1922 245.962.268.97 K. Pomemben je ob času splošne denarne krize prirastek po okroglo 42.000.000 K pri hranilnih vlo- gah, ki so znašale ob sklepu minulega leta 190.463.344.04 K. Povpraševanje po kred- itih se je razvilo v pravcato obleganje ra- vnateljstva; pritisk se je stopnjeval zlasti v jesenski sezoni. Stanje posojil se je vsled tega dvignilo na 192.926.016.52 K ter s tem naraslo proti prejšnjemu letnemu za okro- glo 69.000.000 K. Da se je

Drobtine.

* Daleč je prišla avstrijska zlahta. Niti popoln poraz na bojišču ni tako zadel stare zlahte bivše Avstrije, kakor velik padec avstrijske krome. Dunajski aristokracija je nameravala ostanke svojega propalega bogastva rešiti z ustanovitvijo posebne banke avstrijskih plemičev. Načelnstvo, upravni svet, uradništvo — vse je bilo sestavljeno iz grofov, baronov in vitezov. Ali načrt se ni uresničil. In zato so predrugačili trgovski kurz ter stopili v pogajanja z zasebnimi bankami glede namestitve nekaterih kavarirjev v omenjenih bankah. Tako vidimo danes na Dunaju v Komercijalski banki grofa Thuna, dočim uraduje v istem uradu grof Montohe za blaginjskim okencem. V Eksportni banki je sin maršala Conrada pl. Hietendorfa, a ravnateljsko mesto v tej banki zavzema grof Hoyos. V Bodenredit-banki je nameščen unlaški princ Taxis, v Kreditni zavod se je največjeznje prikopal neki grof iz rodu Mansfeld-Colloredo. — Kogar niso mogli spraviti pod streho te ali one banke, je stopil v kakšno industrijsko podjetje ali v privatne zavode ali v — kino. Cela vrsta nekdanjih aristokratskih častnikov si služi svoj vsakdanji kruh kakor filmski igralci ali statisti. Nekateri plemiči so zaposleni kakor šoferji, drugi imajo tudi svoj avto, s katerim prevažajo dunajsko občinstvo ter si tako služijo vsakdanji kruh. — V I. okraju ima neki plemenitaš plesno solo, a v IX. okraju neki ritmister solo za javne govornike. — Visok avstrijski dostojanstvenik je imetnik v IV. okraju zastavilnice, v katero imajo vstop samo aristokracije. Tu sem nosijo vsi aristokracije, ki hočejo zastaviti ali pa tudi prodati svoje dragocenosti, podobne, preproge itd., kar ne morejo napraviti javno.

* Dunajski Rothschild. Kakor poročajo češki listi, si je dal dunajski Rothschild, ki ni optiral za Avstrijo ter je pripadnik češkoslovaške republike, prirediti svoje, iz več sob obstoječe stanovanje v Pragi, ter je naročil svojemu arhitektu, naj kupi pri pravno poslopje ali pa prostor, kjer bi se lahko zgradila palača.

* Nenavaden način samomora. V londonskih listih čitamo, da se je tam nedavno usmrtil inž. Bains in sicer tako, da je vtaknil glavo v peč, ki se razgreva s pomočjo plina. Nenavaden pa je tudi motiv, ki je gnal nesrečnika v smrt. Njegova družina je živela v pristranih odnosih z družino znanega angleškega romanopisca Lockeya. Te rodbine se je Bainsova edina hčerka tako privadila, da je bila skoro vedno pri nji. Tudi soproga Lock sta ravnala z njo kot s svojo hčerko, ker nista imela lastnih otrok. To je šlo tako daleč, da se je hčerka nedavno odločila, da zapusti svojega očeta in da prevzame celo priimek Lock. To je Bainsa razkačilo in se je radil tega usmrtil.

* Zavarovalnica za priporočena pisma v ameriški Uniji. V Zedinjenih državah Severne Amerike se plača sedaj za priporočena pisma 10 centimov povrh navadne poštnine. Ako se priporočeno pismo zgubi, izplača poštarna uprava pošiljatelju odškodnino 50 dolarjev. Od 1. aprila naprej bo možno zavarovati pisma za 100 dolarjev, ako se plača za priporočilo pristojbina 20 centov. Poštarna uprava je uvedla to novost vsled zahteve zlatarjev in drugih trgovcev, ki pošiljajo razne vrednostne predmete v priporočilih pismih.

Glavni urednik: Ivan Podražaj.
Odgovorni urednik: Miha Gaberšek.
Last »Zvezne tiskarne« v Ljubljani.

Poslano.*)

Pošteno misleči javnosti.

Prišel sem 1. julija 1921 snovati trgovsko spedijsko d. d. »Orient« v Mariboru, z namenom pridobiti za to podjetje naše trgovske sloje, koji bi se tudi na tem polju popolnoma osamosvoili ter tako tvorili lastno trgovsko organizacijo, ki naj bi pripomogla k prosperu našega narodnega gospodarstva in v procvit ter povzdigo trgovskega stanu.

Vsa ogromna pripravljala dela sem prevzel na svoje rame; žrtvoval sem se za domaćo narodno stvar, vse začetne stroške sem kril iz lastnega in do meseca novembra, takrat so šele prvi delničarji vplačali prve zneske. Ker pa nisem bil v stanu vseh 10.000 delnic razpečati pri nas, pristopila je tudi firma August Dworschak na Dunaju kot delničarka z 1200 kom. delnic, nadalje Čechoslavia v Pragi z 3000 delnicami in še nekoliko manjših inozemskih delničarjev tako, da je že v začetku bila večina delnic v inozemskih rokah. Vžle temu se je pa nam domaćim delničarjem posrečilo, da je bila večina od nas zastopana v upravnem svetu in nadzorstvu.

Že ob priliki ustanovnega občnega zbora družbe je Čechoslavia delala neprijetne in težkote. Zahtevala je, da »Orient« sname na Hrvatskem ustanoviti brez njene vednosti in odobritve lastnih podružnic. Nadajše je zahtevala razne koncesije od strani nove družbe, katere se ji pa v varstvo lastnih interesov niso dovolile. Nadalje je tudi zahtevala, da povsod v Sloveniji, kjer ima »Orient« d. d. podružnice,

* Uredništvo ne prevzema za »Poslano« nobene odgovornosti.

zastopa pod imenom Čechoslavia tudi njo. Bilo je takoj prozorno, kaj namerava Čechoslavia z »Orientom«. Omeniti moram še, da je kasneje ustanovila Čechoslavia v Zagrebu novo družbo z Din 3.000.000 delniške glavnice pod firmo Čechoslavia, hrvatsko-čechoslovaška transportna d. d., to je sicer prav lepo doneče ime, da ne bi bil njen glavni ravnatelj Gustav Klaber (Poljski žid) in da bi bil ta naziv v resnici odkrito slovaški, žal pa to ni tako.

Čechoslavia je pričela takoj ob početku kopati »Orientu« grob, obenem pa tudi meni, ker se je zavedala prav dobro, da preko mene in dokler sem jaz ravnatelj, ne dobi na legalen način družbe v svoje roke. Kasneje je pridobila za svoje načrte tudi Dunajsko firmo Dworschak in ste te dve tvrdki s pomočjo še nekaterih nam ne naklonjenih delničarjev pridobile popoln vpliv v družbi. Pričeli so skupno rovariti proti meni, ter zahtevati moje odstopitve, češ, da po 1 in polletnem vodstvu ne odgovarjam več njihovim zahtevam, vžle temu, da sem bil v Jugoslaviji največji delničar, in da sem družbo organiziral tako, da je odgovarjala vsem njej stavljenim zahtevam in da je leta 1922 prejela tretje priznanje na univerziteti v Kölnu, za vzorno administrativno organizacijo. Da pa je družba zadnji čas nekoliko nazadovala, leži vzrok v temu, da so bili med Čechoslavia in Orientom prepripi na dnevnem redu in, da je bilo vsako uspešno delo izključeno. Prihajali so tedensko uradniki z Dunaja in Prage, ki so poslovanje samo ovirali. Družbi so se vsiljevali inozemski uradniki samo radi tega, da bi se isto kolikor največ mogoče izkoristilo in, da bi zainteresiranci dobili čim popolnejši vpogled v poslovanje podjetja. Ob priliki seš upravnega odbora, je prišlo mnogokrat do burnih prekanj iz tega razloga, ker so inozemci zahtevali, da

kot ravnatelj ščitim njihove interese, nikakor pa ne interesov domaćih trgovcev. Takim in podobnim zahtevam se nisem nikdar hotel ukloniti, osobito takrat, kadar sem vedel, da imajo naši trgovci prav in, da se upravičeno pritožujejo o poslovanju inozemskih zvez. Naravno je, da je vse to rodilo odpor proti meni.

Maščevati so se hoteli in sicer na ta način, da zahtevajo moj odstop, predbečevali so mi nepravilno bilanco, ki se je sestavljala v moji odtodnosti in katero je pregledal sodno zapriseženi revizor in nadzorstveni svet. Ta bilanca jim ni ugajala, ker je izkazala premalo pasive, izdelali so po svojem vzorcu bilanco, kakoršno so pač rabili, tako da na podlagi te bilance lahko sedaj predlagajo likvidacijo družbe. Mene pa diskreditirajo in poskušajo upropastiti. Njihov namen je dobiti podjetje kolikor mogoče ugodno v svojo last ter istega pod imenom Čechoslavia voditi naprej.

Boril sem se do skrajnosti, sedaj pa prepustim nadaljno usodo podjetja delničarjem samim, tako da imate priliko nastopiti ter varovati Vaše lastne koristi. Javnosti si pa naj vsi vstavi svoje mnenje o napredku, ki se zadnje čase ponavljajo na moji osebo, koji inspirator je g. dr. Vladimir Serbec, ki je zastopnik inozemcev Čechoslavije in Dworschaka. Prva mu je celo navidežno odstopila 400 kom. delnic Orient d. d. za njegovo poživljavalno delo.

Lahko je kapitalistom, finančnim amčnemu pred javnostjo kratiti čas. Vse to me pa ne to spravilo iz ravnateljstva in ustanovi bom Slavensko transportno družbo s sedežem v Ljubljani, ki bo vsestranske podpirala naše trgovce ter si bo skušala potom solidnega in točnega poslovanja pridobiti zaupanje pred širšo javnostjo.

Albert Pečevnik.

Emil Gaboriau:

Akt štev. 113.

Roman.

(Nadaljevanje.)

DVAINDVAJSETO POGLAVJE.

To so dejstva, ki jih je bil debeli mož z zadovoljnim obrazom, ki je bil Prosperja vzel v svojo zaščito, s skoraj neverjetno spretnostjo zbral in spisal.

Zvečer ob devetih je prišel v Pariz, ne, kakor je bil sporočil na Lyonskem kolodvoru, marveč z vlakom iz Orleansa, ter je takoj prišel k »Arhangu«, kjer je dobil blaginjaka, vsega izmučenega od čakanja.

»Lepe stvari boste slišali,« je rekel, »in videli boste kako daleč je treba včasih poseči v preteklost, da zasledimo vzroke kakega zločina. Vse ima svojo zvezo. Če bi ne bil šel pred dvajsetimi leti Gaston de Clameran v malo kavarno Jarnéne v Tarasconu, bi ne bili pred tremi tedni ukradli Vaše blaginje. Valentina dela Verberie je morala leta 1866. trpeti na sunke z nožem leta 1840. Vsaka stvar zapuša svojo sled. Toda poslušajte.«

In takoj je pričel pripovedovati ter se pri tem opiral na svoje obsežne notice.

En teden sem si je privoščil Verduret morda vsega skupaj štirindvajset ur počitka, toda to mu je bilo komaj poznati. Jeklena njegova narava je bila kos vsem naporom in njegov duh je bil vedno enako elastičen. Kdo drugi bi bil utrujen, on je pripovedoval z zanosom ter je takorekoč sam igral svo dramo, ki jo je slikal Prosperju. Razburjal se je in ginjen je bil videti, kakor da sam doživlja kar pripoveduje.

Prosper se je čudil tej čudoviti bistroumnosti in tej spretnosti v pripovedovanju. Poslušal ga je in se izpraševal, ali ni to vse izmišljeno, ker obsega vse najmanjše podrobnosti in celo tajne razgovore. Sicer je bilo vse strogo logično in tudi verjetno je bilo vse, toda na kaki podlagi je bilo vse to zgrajeno? Ali niso bile morda to samo sanje človeka, ki razpolaga z bujno fantazijo?

Verduret je pripovedoval dolgo predno je povedal vse; bilo je že skoraj štiri ura zjutraj, ko je končal in vzkliknil z izrazom trumfa:

»In sedaj, kljub temu, da sta oprezna in izredno premetena, sedaj imam ta dva v rokah. Predno bo preteklo osem dni, prijatelj Prosper, je vaša čast oprana. Obljubil sem to vašemu očetu.«

»Ali je to mogoče,« je rekel blaginjak, ki tega ni mogel pojmiti.

Verduret ni bil navajen, da bi kdo dvomil v njegovih izjavanjih.

»Ali je to mogoče,« je vzkliknil; »saj je vendar resnica, ki sem jo zasledil na viru!«

»Ali se morejo dogajati take stvari v Parizu, sredi med nami, in nobeden...«

»Za boga, kako ste že mladi! Še popolnoma drugačne stvari se dogajajo... da se vam niti ne sanja. Vi slišite samo o zločinih, ki prihajajo pred porotnike. Samo krvave melodrame življenja prihajajo pred sodišče, v katerih so igralci zavrženi lopovi, podli, kakor njih nož ali pa neumni, kakor njih strup. Prava drama našega časa se odigrava v senci rodbin, dostikrat pod zaščito zakona; v teh dramah nastopajo izdajice z rokavicami, lopovi se skrivajo za svoj ugled in žrtve umirajo z nasmehom na ustnih... Toda vse to so stare stvari, ki vam jih pripovedujem in vi se vendar čudite...«

»Rad bi vedel, kako ste prišli vsem tem lopovščinam na sled.«

Debeli gospod se je dobrodušno nasmehnil.

»Da, da,« je rekel zadovoljno, »če si zastavim kako nalogo, se ji posvetim z dušo in telesom. Samo eno pomislite: Človek z zdravim razumom, ki nastavi vso svojo voljo, vse svoje misli za kako stvar, svoj cilj navadno tudi doseže. Sploh pa imam tudi še druga sredstva.«

»Pred vsem je treba vendar gotovih znakov in jaz jih ne morem videti nikjer.«

»To je res, da se spoznamo v temi take dogodbe, nam je treba vsaj malo luči. Toda iskra v očeh Clamerana, ko sem mu omenil brata Gastona, mi je prizgala luč. Od onega trenutka sem zasledoval rešitev uganke in neprestano me je vodila ta luč, kakor morski svetilnik mornarja.

Prosperjeve oči so bile polne vprašani in prošnji. Rad bi bil izvedel, kako je oni vse to zasledil; vedno je še dvomil, ter ni upal verjeti v obljubljeno srečo, da bo njena čast popolnoma oprana.

»Kajne, vi bi strašno radi vedeli, kako sem prišel resnici na sled?«

»Priznavam; za mene je to prav čudeži!...«

Verduret se je pasel ob Prosperjevem brezmejnem začudenju, dasiravno Prosper ni bil niti sodnik, niti kak strokovnjak; vedno nam laska resnično občudovanje, pa naj prihaja od te ali one strani.

»Dobro,« je rekel, »hočem vam povedati. Skupaj sva delala, da razkrijeva uganke. Vi torej veste, kaj me je spravilo na misel, da ima Clameran pri zločinu prste vmes. Ko sem to vedel zagotovo, je bilo delo enostavno. Kaj sem storil? Postavil sem ljudi, ki so mi udani, k osebam, katere sem hotel nadzirati, Jožefa Duboisja h Clameranu, Nino Gypsy k damam Fauvel.«

»Res, še vedno se izprašujem, kako ste mogli doseči od Nine, da je prevzela in izvršila to nalogo.«

»To je moja tajnost,« je odgovoril Verduret... Nadalje. Ker sem pustil tu na mestu dobre oči in ušesa, ker sem dobro vedel, da natančno vem, kaj se sedaj godi, sem moral razkriti preteklost, ter sem se odpeljal v Beaucaire. Drugo jutro sem bil v Clameranu ter sem takoj dobil sina Ivana, starega služabnika. Ta je vrl dečko, odkritosrčen in naraven človek, ter je takoj spoznal, da hočem kupiti rdečilo...«

»Rdečilo?« je vprašal Prosper ves zmeden.

»Gotovo, to mi je bilo videti. Povedati vam moram, da nisem bil popolnoma tak, kakršen sem ta trenutek. Ker je prodal rdečilo, kar sem tudi izvedel, sva se začela pogajati. Cel dan sva barantala in spila gotovo deset steklenic vina. Pri večerji je bil Ivanov sin popolnoma pijan in jaz sem bil kupil za 900 frankov rdečila, ki ga bo vaš oče nadalje prodal.«

Prosperju se je videlo, da ne razume, tako da se je moral Verduret smejati.

»Devetsto frankov sem izdal,« je nadaljeval, »toda polagoma sem izvedel za vso zgodovino Clamerana, za Gastonovo ljubezen, njegov beg in tudi za padec Louisa s konjem. Izvedel sem tudi, da se je Louis pred enim letom vrnil, da je hišo prodal nekemu Togerouxu in da je njegova žena povabila Louisa k sebi na razgovor. Isti večer še sem se peljal čez Rono k tej Milhonnii. Uboga ženska. Njen hudobni mož jo je pretepal tako, da je skoraj zblaznela. Dokazal sem ji, da me je poslal Clameran in potem mi je povedala vse, kar je vedela.«

Enostavnost tega poizvedovanja je vzbudila pri Prosperju začudenje.

Šentjanški premog

vseh vrst in vsake množine nudi po zmernih cenah za promptno dobavo

Šentjanški premogovnik AND. JAKIČ, RRMELJ, Dolenjsko.

Prodajni urad v Ljubljani, Krekov trg 10.

Prva hrvatska tvornica

turpija

A. FABER I SIN

ZAGREB, Tkaličeva ul. 74.

Telefon 91-53.

Proizvaja: nove turpije prve vrste. Obavlja popravak istrošenih turpij. - Na skladištu sve vrste turpij iz najboljšeg ljevanog čelika.

Lister.

Vsem p. n. trgovcem in konfekcionarjem se priporočam za nakup moškega in ženskega sukna, posebno listra, katerega imam v vseh kvalitetah in barvah po najnižjih tovarniških cenah v zalogi v Ljubljani, Dunajska cesta štev. 65.

Z odličnim spoštovanjem

A. DULAR, manufaktura en gros in komisijska zaloga

trdke

Stiassny & Schlesiger v Brnu.

Trgovina, Josip Andlovic

strojno mizarstvo

Ljubljana,

Karlovska cesta št. 22.

Sprejema vsakovrstna stavbna dela in opreme trgovskih lokalov.

Lastna zaloga pohištva

Ljubljana, Homenskega ul. 28.

dobro vpeljana z mešanim blagom z zalogo in opremo v sredini mesta Maribora naprodaj. Pozneje tudi stanovanje na razpolago. Dopisi pod »Eksistenca« na podružnico J. N. Maribor.

MALI OGLASI

v »Jutranjih Novostih«

imajo največ uspeha v vsakem slučaju.

Sijeno, slamu, zob svaku količino, uz najpovoljnije kondicije nudja najveća eksportna t. t. JOSIP LESKOVAR, Zagreb, Palmotičeva 47. TELEFON 2503.

MALI OGLASI

Cena oglasom do 20 besed Din 5—; vsaka nadaljna beseda 25 para, z davčino vred.

Čebulček nam preostaja

ter ga nudimo po znatno znižani cen. Trgovina s semen. Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Sijeno, sladko

I polnsladko, prvovrstno, pšen. i sobenu slamu, zob i kukuruz, sve zajamčeno suho i zdravo, prodajem uz znatno snižene cijene u kompletnim vagonima. Josip Weiss, Export sijena i slame, Zagreb, ulica br. 82. Telefon 645.

Vrtinar,

dobro verzirano v vseh panogah, išče za takojšen nastop primerne mesta. Gre tudi na dečelo. Cenjene ponudbe pod Vrtinar na upravo lista.

Fotografski aparat

dobro ohranjen, kupim. Cenj. ponudbe s točno navedbo aparata ter 2 ali 3 slikami pod »Fotograf« na upravo lista.

100.000 delnic

državnega posojila se proda po zmerini cen. Naslov: Janaz Zemva, p. Javornik, Koroska Bela.

Spalno opravo

dobro ohranjeno se kupi. Ponudbe z navedbo cene pod »Dobro kupec« na upravo lista.

Kuhinjska omara

(kredenc) v dobrem stanju se po ugodni ceni proda. Nasl.: Požar Fr. Krekov trg 7. (prilijež. poleg Mestnega doma).

Gospod

star 28 let, v Ljubljani nepoznan se želi tem potom seznaniti v svrhu ženitve z naobrazano gospodinjico, ki bi razumela nemško. Cenj. ponudbe če mogoče s sliko, katere se takoj vrne, na upravo tega lista pod »Smernice«.

Enodružinsko vilo

na Bledu ali Bohinju z inventarjem kupim, s takojšnjo vseitvijo ali vsaj s 1. junijem. Cenj. ponudbe z navedbo cene in lege pod »Enodružinska vila« na upravo lista.

Kot pomožni delavec

ali sluga v kakim trgovini ali drugem podjetju, išče službe 19.1. inludenj. Cenjene ponudbe na upravo lista »pod marljiv.«

Blazine, žima

morska trava. Peter Kobal Kranj, Glavni trg tvornica vseh vrst blazin in žime in morske trave, modroce na persih. Specijalna tvrdica za izdelovanje klubgarinur. — Najnižje ceni! — Najboljše izdelki! — Zadržavajte oferte in cenike!

Mali umetni mlin

na dobri vodi se išče v najez. z nekoliko zemlje ali pa s tako malo hišo, pripravno za trgovino na prometnem kraju na Štajerskem. Ivan Ivanuša na Lesnici 6 p. Ormož.

Mesečno sobo

nemebljovano, s posebnim vdom in električno razsvetljavo v sredini mesta iščem. Cenj. ponudbe pod »Din 200« na upravo tega lista.

Napredaj!

Vila pri parku s velikim vrtom; posestvo 23 oralov, vseh kurtur, poslopja in živina 1.800.000 kron; posestvo 3 oralov 300.000 K; gostilna s ali brez posestva; hiše, vile, tovarne, graščine in več posestvov v pisarni ZAGORSKI, Maribor, Barvarska ul. 3.

Otroška posteljica

železna z novim vložkom; dobro ohranjena in čista se proda za Din 650. Naslov v upravi tega lista.

Pletilni stroj.

dobro ohranjen, 27 cm širok, pripraven za nogavice, lapiše, šale in kravate se ugodno proda. Polze se v upravi tega lista ali pismeno R. Rabč, Hrušica 83 Jesenice, Gorenjsko.

JUGOSLAVENSKA INDUSTRIJA ČELIKA I TURPIJA

RUDOLF SCHMIDT & Co. D. D.

Ravnatelj. i poslovnica: Mažuraničev trg 23. Tvornica: Zagreb-Tvrnje Prodavaona: Marovska ulica 24.

Uvijek stalno na skladištu

Promptna dobava

ČELIK:	ALAT:	TURPIJE:
Brzovrtini čelik	Spiralna svrdla	Prvovrstne turpije i raspe
Lijevani čelik	Čekići	iz ljevanog čelika marka »Potkova«
Alatni čelik	Nakovnje	
Čelik za kamen	Skrpove	
Chromnickel čelik	Nakočnice	Raspe za postolare
Čelik za kolna pera	Teserane listove	Raspe za kopita
Čelik za auto pera	Ključave za vijke	Švicarske precizne turpije
Plemeniti martin čelik	Ključave	Stare turpije za izmjenjiti i nasjeći
Siemens martin čelik	Reibahle	
i. t. d., i. t. d.	i. t. d., i. t. d.	i. t. d., i. t. d.

»AJAX« originalni patentirani čekić »AJAX«.

Brzojaviti: »ERESCO«, Zagreb.